

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

คณะที่ ....1....

หัวข้อ การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ
จังหวัด.ราชบุรี รอบ..2 เขตสุขภาพที่..5. ตรวจราชการวันที่ 28 - 30 มิถุนายน 2560

1. ประเด็นการตรวจราชการ

ประชากรวัยทำงาน รุ่นดี สุขภาพดี

2.สถานการณ์และแนวโน้ม

จากการสำรวจสุขภาพประชากรไทยพบว่ามีแนวโน้มที่จำนวนของผู้ป่วยเบาหวาน และความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น ปี2556-2559 อัตราความชุกของภาวะอ้วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.26, 26.34, 30.83 และ 32.35 ตามลำดับและเขตสุขภาพที่ 5 ปี 2560 มีอัตราความชุกของภาวะอ้วน ร้อยละ 33.49 สำหรับ จ.ราชบุรี มีอัตราความชุกของภาวะอ้วน 32.0 ซึ่งต่ำกว่าระดับเขต แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นกว่าปี 2558 และ2559 จ.ราชบุรี กลุ่มอายุ 30-44 ปี มีดัชนีมวลกาย(BMI) ปกติ ร้อยละ 53.56 ระดับเขต ร้อยละ 51.98 ซึ่ง (BMI) ปกติ จ.ราชบุรี สูงกว่าระดับเขต พบว่า อำเภอที่มี BMI ปกติ สูงสุด ได้แก่ อ.บางแพ , อ.บ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม ร้อยละ 60.71 ,57.25 และ 55.79 ตามลำดับ

ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่เป็นสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	อ.เมือง	อ.จอมบึง	อ.สวนผึ้ง	อ.ดำเนิน	อ.บ้านโป่ง	อ.บางแพ	อ.โพธาราม	อ.ปากท่อ	อ.วัดเพลง	อ.บ้านคา	ภาพรวมจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)
1.	ร้อยละของวัยทำงาน อายุ 30-44 ปีที่มีBMIปกติ	เป้าหมาย	27,966	8,339	3,837	10,989	21,346	5,955	18,639	7,763	1,128	2,705	108,667
		ผลงาน	14,323	4,408	2,071	5,729	12,221	3,615	10,398	3,708	490	1,234	58,197
		อัตรา/ร้อยละ	51.22	52.86	53.97	52.13	57.25	60.71	55.79	47.77	43.44	45.62	53.56

(ข้อมูลจาก HDC วันที่ 28 มิถุนายน 2560)

2. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

1.จากข้อมูลใน HDC พบยังขาดข้อมูลกลุ่มอายุ 30-34 ปี เนื่องจาก การคัดกรอง NCD เริ่มที่อายุ 35 ปี (ncd screening) จึงไม่สามารถนำข้อมูลมาสังเคราะห์และวิเคราะห์สถานการณ์ BMI ในกลุ่มวัยทำงาน

ได้อย่างครอบคลุม และระบบทะเบียนข้อมูลประชากรกลุ่มเป้าหมายไม่ตรงตามฐานข้อมูลป่วยจริงมีเป็นจำนวนมาก

2.เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลการให้บริการบางส่วนไม่สมบูรณ์ ข้อมูลไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

3.การขับเคลื่อนนโยบาย การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ปี 2560 ไม่ถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดของเขตตรวจราชการ ทำให้ไม่เป็นกระแสในการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบกับ งาน NCD มีตัวชี้วัดหลากหลาย พื้นที่ต้องทำงานเพื่อตอบสนองตัวชี้วัดเป็นอันดับแรก

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการจะไปประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
<p>1.การคัดกรองภาวะอ้วนยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย (โดยเฉพาะกลุ่ม 30-34ปี) เพื่อค้นหากลุ่มเสี่ยงและนำมาวางแผนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>2..การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มเสี่ยง ภาวะอ้วน ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนยังไม่ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพตนเอง</p>	<p>1.ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานกับผู้รับผิดชอบงานของจังหวัด/อำเภอเพื่อเพิ่มการลงข้อมูลของการประเมินBMI ซึ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ของกลุ่มเป้าหมายอายุ 30-34 ปี และดำเนินการคัดกรองเชิงรุกเพิ่มขึ้นโดยพัฒนาศักยภาพ อสม.ในการคัดกรองและค้นหาความเสี่ยง</p> <p>2.ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้กระบวนการDPAC และการพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ 4 ด้านในชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพแกนนำในตำบล (Health Leader)เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและให้เกิดความยั่งยืน</p> <p>2.จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การให้บริการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>3.พัฒนาศักยภาพทีมสหสาขาวิชาชีพในด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อสามารถนำไปบูรณาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานได้</p>	<p>เสนอให้ทาง สนย,กรมอนามัย ทำหนังสือชี้แจงจังหวัดเรื่อง ตัวชี้วัด กลุ่มอายุ 30-44 ปี มีดัชนีมวลกาย(BMI) ปกติ เพิ่มการบันทึกข้อมูลการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง กลุ่มอายุ 30 – 34 ปี โดยให้ทาง รพ.สต.และPCU ของโรงพยาบาล บันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการ เช่น JHCIS, HosXP PCU เป็นต้น และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐาน 43 แฟ้มเพื่อความครอบคลุมของดัชนีมวลกาย(BMI) ปกติ ของกลุ่มอายุนี้</p>

3. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย

-

4. นวัตกรรมหรือต้นแบบการดำเนินงาน ที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

-

ผู้รายงาน....จตุรัตน์ สະธรรมกิจ
ตำแหน่ง..นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
โทร...089-1086161. e-mail...jutarat46@hotmail.co.th

วัน/เดือน/ปี. 30 มิถุนายน 2560

ตัวชี้วัด : ร้อยละของวัยทำงานอายุ 30-44 ปี มีBMIปกติ

1.มีการนำข้อมูลมาจัดทำสถานการณ์

(/) มี ( ) ไม่มี .....

2.มีโครงการ/กิจกรรม รองรับที่สอดคล้องให้บรรลุตัวชี้วัด คือ

- 1.การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงในประชากรกลุ่มวัยทำงาน
- 2.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพแกนนำในตำบล เพื่อสร้าง health leader
- 3.ดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพร่วมกับตำบลจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ 5 กลุ่มวัย
- 4. การติดตามประเมินผล

3.มีการนำมาตรการมาใช้

- (/) พัฒนาระบบข้อมูล : จังหวัดมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาวะสุขภาพวัยทำงาน
- (/) เร่งรัดการคัดกรองเชิงรุก : คัดกรอง MBI ปกติ อายุ 30 - 44 ปี ร้อยละ 62.64
- (/) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพตามวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ตามความสมัครใจ : โดยใช้รูปแบบของจรรยาชีวิต 7 สี ,DPAC ,MI มีการติดตามผลหลังการให้บริการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทุกราย

4.กิจกรรมที่ควรมีเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด

- (/) จังหวัดมีการสนับสนุน/จัดทำแผนการเฝ้าระวัง คัดกรองและลดเสี่ยงในชุมชน (พัฒนาศักยภาพผู้นำสุขภาพในชุมชน)
- (/) จังหวัดมีการสนับสนุน กำกับติดตาม การคัดกรอง BMI ปกติ (18.5-22.9) และ ภาวะอ้วน.....
  - ปี2560 จังหวัดและอำเภอมีแผนงาน/โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยทำงาน และมีงบประมาณรองรับ มีการกำกับติดตาม ประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงกลุ่มป่วยแต่ไม่ต่อเนื่อง
  - ทุกอำเภอมีรูปแบบและต้นแบบในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ในหน่วยงานสาธารณสุข องค์กรท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชน สถานประกอบการ โรงเรียน
- (/) จังหวัด มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน ลดเสี่ยงในชุมชน เช่นตำบลจัดการสุขภาพ ตำบลบูรณาการ ส่งเสริมสุขภาพ 5. กลุ่มวัย
- (/) สื่อสารด้านสุขภาพเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ (พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์4 ด้าน):
  - มีการประชาสัมพันธ์การจัดอาหารว่างเพื่อสุขภาพในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด
  - สร้างกระแสการออกกำลังกาย รมณรงค์เรื่องอาหารปลอดภัย ลดหวาน มัน เค็ม เมล็ดปลอดผงชูรส/สารปรุงรส เป็นต้น
- (/) มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในกลุ่มเสี่ยง .... ในคลินิกDPAC, คลินิก NCD คุณภาพ Plus
- (/) สร้างความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม, มีบุคคลหรือชุมชนต้นแบบ :
  - 1.รพ.สต.ท่าเคย อ.สวนผึ้ง นำรถมอเตอร์ไซด์ พ่วงข้าง มาทำเป็นรถเคลื่อนที่ให้บริการในชุมชน และที่บ้าน ทำทั้งการคัดกรองเบาหวานความดันโลหิต ตรวจมะเร็งปากมดลูก ทำให้ทำงานได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย
  - 2.รพ.สต.ท่าราบ อ.เมือง ใช้โปรแกรมHOC (เขียนขึ้นมาเอง) โดยดึงข้อมูลจากโปรแกรม J มาประมวลผลแสดงผลการคัดกรอง ควบคุมน้ำตาล ความดันโลหิตรายบุคคลได้เปรียบเทียบกัน 3 ปี ทั้งในรูปแบบข้อมูลและกราฟ
- (/) ประเมินน้ำหนัก/ส่วนสูง รอบเอว ประชากรในพื้นที่ : เพิ่มการลงข้อมูลกลุ่มอายุ 30-34 ปี
- ( ) อื่นๆ .....

5.ข้อเสนอแนะที่ศูนย์ฯ. ควรให้กับจังหวัดเพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุตัวชี้วัดและสามารถนำเสนอข้อมูลในการนิเทศ คือ

- - ขยายรูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพวัยทำงานที่พึงประสงค์ โดยการสร้างแกนนำสุขภาพในชุมชน (Health Leader) การมีส่วนร่วมของชุมชน ในตำบลอื่นๆที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน
- ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานกับผู้รับผิดชอบงานของจังหวัด/อำเภอเพื่อเพิ่มการลงข้อมูลของการประเมินBMI ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ของกลุ่มเป้าหมายอายุ30-34 ปี และดำเนินการคัดกรองเชิงรุกเพิ่มขึ้นโดยพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในการคัดกรองและค้นหากลุ่มเสี่ยง เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม